

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Základní škola Jaroměř, okres Náchod

Adresa: Na Ostrově 4, 551 20 Jaroměř

Identifikátor školy: 600093905

Termín konání orientační inspekce: 13. - 16. březen 2001

Čj.	096 84/01-5123
Signatura	oi3cu107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Jaroměř, Na Ostrově 4, je úplnou základní školou bez právní subjektivity. Adresa zřizovatele: Město Jaroměř, náměstí ČSA 16, 551 33 Jaroměř. Veškeré výukové prostory školy se nacházejí v jediné budově z roku 1885, situované v centru města. K výuce je využíváno celkem 21 tříd, počítačová učebna, tělocvična, dvě žákovské dílny a školní cvičná kuchyně. Odborné učebny fyziky, přírodopisu, chemie, výtvarné výchovy, zeměpisu a hudební výchovy v současné době z kapacitních důvodů slouží zároveň jako kmenové třídy. Pro potřeby výuky škola dále využívá Sokolovnu, tělocvičnu místního SOU, zimní stadion, plavecký bazén a školní pozemek.

Ve školním roce 2000/2001 má škola 21 tříd, z toho 11 tříd na prvním stupni a 10 tříd na druhém stupni. V době inspekce navštěvovalo školu 536 žáků, z toho 254 dívek.

Školní družina má ve školním roce 2000/2001 4 oddělení, do kterých dochází 79 žáků. To představuje významný pokles proti minulému školnímu roku, kdy školní družinu navštěvovalo 99 žáků. Školní družina je umístěna ve vile, vzdálené přibližně 500 metrů od budovy školy. Každé oddělení má k dispozici dvě místnosti, hernu a učebnu. Pro relaxaci a cvičení využívá školní družina velkou zahradu a další místnost. Dojíždějící žáci a žáci, kteří docházejí do školní družiny ráno před vyučováním, mají vyhrazenou rovněž jednu místnost v budově školy.

Stravování žáků je zabezpečeno ve školní jídelně, vzdálené asi 400 m od školy.

Na škole působí 35 pedagogických pracovníků, z toho 4 vychovatelky školní družiny a 10 nepedagogických pracovníků, z toho 8 v dělnických profesích.

Žáci školy jsou vyučováni podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16847/96-2, se zapracovanými pozdějšími doplňky čj. 25018/98-22.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Předměty na prvním stupni

Na prvním stupni je celkem jedenáct tříd, hodnocení úrovně vzdělávání vychází z hospitací, které byly uskutečněny v deseti třídách prvního až pátého ročníku. V rámci orientační inspekce byla sledována kvalita výchovně vzdělávací činnosti v předmětech **prvouka, přírodověda a vlastivěda**.

Kontrolou rozvrhů hodin bylo zjištěno, že týdenní časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Namátkovou kontrolou sešitů, třídních knih a hospitací bylo zjištěno, že učební osnovy jsou dodržovány, při plánování nedochází k obsahové duplicitě a kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Porovnáním tematických plánů jednotlivých vyučujících se zápisy v třídních knihách bylo prokázáno, že v ojedinělých případech byla učební látka probírána s menším časovým zpožděním. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání i aktuálnímu složení tříd, jsou voleny přiměřeně a vhodně. Všichni vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování. Třídní učitelé mají zpracovány individuální vzdělávací plány těchto žáků a při výuce se jimi řídí.

Dvě z učitelek na prvním stupni nesplňují pro výuku žáků na tomto typu školy podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna z vyučujících tuto podmínku splňuje pro výuku

chemie a přírodopisu ve středních školách, další je studentkou učitelství na Univerzitě v Hradci Králové. Přestože celkově kvalita výuky nebyla tímto zjištěním ovlivněna, je tato skutečnost v rozporu s § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Prostorové podmínky pro výuku žáků jsou příznivé. Třídy jsou dostatečně velké, prostorné, esteticky upravené, pedagogicky podnětné. Ve všech jsou využívány aktuální nástěnky, množství obrazového materiálu, motivační prvky apod. Pouze třída V.C, která slouží zároveň jako učebna pro výuku psaní na strojích pro žáky druhého stupně, není prostorově, ani esteticky vyhovující. Nepříznivá je i skutečnost, že se jedná o průchozí třídu do jazykové učebny.

Členění hodin odpovídalo zásadám duševní hygieny, v případě potřeby byly nenásilným způsobem zařazeny relaxační chvílky. Ke zvýšení efektivity výuky rovněž přispívalo průběžné větrání, časté změny poloh při práci, střídání činností žáků. Žákovské lavice a židle svou velikostí odpovídají věku žáků s výjimkou třídy V.C.

Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné, přiměřené věku a schopnostem žáků. Ke zvýšení efektivity výuky přispívalo používání učebnic (převládají tituly z nakladatelství Prodos), pracovních sešitů, nástěnných map, zeměpisných atlasů, praktických ukázek, sešitů žáků. Sešity jsou vedeny ve všech třídách, ale ne vždy jsou vyučujícími opravovány a kontrolovány.

Didaktická technika byla využita pouze v jedné navštívené hodině. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, ve všech hodinách byl vyučovací čas využit efektivně. Probírané učivo bylo učiteli interpretováno věcně správně.

Ve většině hodin byl žákům oznámen cíl hodin, pochopení nového učiva bylo v jejich průběhu ověřováno. Žáci byli motivováni pochvalou, oceněním práce, uznáním. Při hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků, oceňována byla jejich snaha a pokrok. Posouzení výkonu žáků bylo vždy objektivní, převládalo pozitivní hodnocení. Závěry hodin většinou nepostrádaly jejich celkové zopakování, shrnutí a zhodnocení.

Dohodnutá pravidla jednání a chování jsou žákům známa, jsou jimi respektována a akceptována. Komunikace mezi učiteli a žáky je založena na vzájemné důvěře, byla bezprostřední a upřímná. Vyjadřovací schopnosti žáků byly podle potřeby rozvíjeny vyžadováním odpovědí celými větami na zadané otázky, kladením důrazu na užívání tvarů spisovné češtiny, vysvětlováním neznámých slov a výrazů. Zcela ojediněle se vyskytly drobné prohřešky při užívání tvarů spisovného jazyka u vyučujících. Žáci projevovali vesměs kladný vztah k výuce, ve třídách převládala pozitivní pracovní atmosféra. Pokud se zcela ojediněle vyskytly prvky nežádoucího jednání či chování žáků, byly učiteli taktickým a důsledným způsobem korigovány.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako vynikající. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, rovněž jako interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Na základě výše uvedených skutečností je úroveň vzdělávání ve sledované skupině předmětů na prvním stupni hodnocena stupněm velmi dobrý.

Český jazyk

Časová dotace předmětu a obsah učiva jsou v souladu s učebními dokumenty. Jednotlivé složky předmětu jsou střídány. Tematické plány byly předloženy (úroveň jejich zpracování je rozdílná, spíše formální, některé plány obsahují jen názvy kapitol bez bližší konkretizace). V třídních knihách hospitovaných tříd se občas za sebou opakují obecné zápisy témat vyučovacích hodin. Kontinuita učiva je sledována jednotlivými vyučujícími, které vzájemně mezi sebou spolupracují. Samostatný projev žáků (např. řečnická cvičení, informace o knižních novinkách, o kulturních aktualitách atd.) nebyl do hospitovaných hodin zařazen.

V průběhu inspekce byly sledovány hodiny jazykové, literární a slohové. Vedení hodin, jejich časový rozvrh, učební činnosti, vyučovací metody i pomůcky byly předem jednotlivými vyučujícími promyšleny. Žáci pracovali s učebnicemi, s pracovními namnoženými materiály nebo na tabuli, didaktická technika užitá nebyla. Některé vyučující měly zhotoveny vizuální pomůcky (klíčové pojmy napsané na kartičkách, citáty, přehled učiva) a připravené zápisy na tabuli. V literárních hodinách použily knižní ukázkou, obrázek autora, hádanky a v jedné hodině i křížovku. Pro přípravu na výuku mají pomocné texty, odborné příručky, pro žáky kopírované texty, Pravidla českého pravopisu a slovníky. Žáci i učitelky si vypůjčují knihy ze školní nebo městské knihovny.

Hospitace se uskutečnily u pěti vyučujících, které tento předmět ve škole vyučují. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Vyučovací strategie většiny sledovaných hodin byla totožná. Seznámení žáků s cílem hodiny, společná práce s celou třídou vedená dialogickými metodami, z nichž převažoval frontální výklad doplňovaný řízeným rozhovorem a občas i obrazovými materiály. Dále byly zařazeny samostatná práce, problémový úkol, ve slohových i mluvnických hodinách i hry pro osvojování jazykových a komunikačních dovedností (tvoření vět podle větného vzorce, obměny vět, učení nové slovní zásoby). V závěru hodin vyučující žákům diktovaly zápis nebo ho žáci opisovali z tabule. Provedené zápisy byly většinou po stránce obsahové i formální stručné a srozumitelné.

Vyučující se snažily střídát učební činnosti, v některých hodinách spolupráce se žáky vázla a vyučující musely věnovat vyučovací čas znovu shrnutí nebo společnému procvičování učební látky. Z monologických vyučovacích metod dominovala ve vyučování slohu metoda vysvětlování (od expozice učiva až po jeho praktické zvládnutí), z dalších metod např. diskuse. Učitelky vysvětlovaly jevy systematicky, ověřovaly si konkrétními otázkami nebo úkoly stav chápání žáků, otázky byly kladeny jasně, většinou jednoznačně.

Vyučovací proces ve slohových hodinách byl spojen s pěstováním estetického cítění, čímž získal pro žáky větší přitažlivost, byl emotivně účinný. V jedné literární hodině přivedla vyučující žáky k tématu, v jehož zpracování se obráží láska k rodnému místu, kraji. Citově působivá ukáзка a citlivá interpretace provedená vyučující za aktivní spolupráce se třídou vytvořily osobitou atmosféru a podněcovaly obrazotvornost žáků.

Mluvnické hodiny byly svým charakterem opakovací a procvičovací (větné rozbory, pravopisná cvičení a diktáty, vyhledávání informací, společná a samostatná práce s učebnicí, na tabuli apod.). Systematizaci jazykových poznatků věnují všechny vyučující stálou pozornost, neboť většině žáků činí potíže vytváření souvislostí mezi novými a dosavadními znalostmi i jejich praktická aplikace (značné nedostatky pravopisné, v tvarosloví, ve skladbě).

Vstupní motivace, mezipředmětové vztahy, pěstování pozitivních postojů žáků a zdůrazňování různých morálních hodnot byly kladnými znaky většiny sledovaných hodin. V některých učebních situacích dokázaly učitelky vhodně působit na charakter žáka, jeho komponenty citové, intelektové, volní. Samostatná práce žáků byla podle potřeby korigována

individualizovanou pomocí učitelky. Výsledky práce žáků i míra pochopení a osvojení učiva byly bezprostředně vyhodnocovány. Ústní zkoušení nebylo do hodin zařazeno, nelze tedy posoudit objektivnost klasifikace.

Slohovým pracím a jejich opravám se učitelky věnují soustavně. Četnost známek z předmětu v namátkově vybraných žákovských knížkách žáků byla dostatečná.

Atmosféra v hodinách byla vstřícná. Mezi žáky a učitelkami panovaly vztahy založené na vzájemné důvěře. Komunikativní schopnosti žáků nejsou dobré, jejich odpovědi jsou většinou jednoslovné, souvislejší projev jim činí značné obtíže.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako průměrné, personální podmínky vzhledem ke stoprocentní odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících jako vynikající. Materiální podmínky jsou na průměrné úrovni, psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré. Organizace, formy a metody jsou průměrné, motivace i hodnocení, interakce a komunikace žáků v hodinách jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Úroveň výuky českého jazyka je velmi dobrá.

Matematika

V učebním plánu školy je matematika dotována v šestém, sedmém a osmém ročníku čtyřmi hodinami týdně, v devátém pěti hodinami týdně. Tím učební plán splňuje kritéria stanovená zvoleným vzdělávacím programem, posílení výuky v devátém ročníku je ku prospěchu žáků školy. Kontrolou tematických plánů vyučujících a třídních knih při hospitacích byl zjištěn soulad s učebními osnovami a kontinuita učiva v jednotlivých ročnících. V šestém, sedmém a devátém ročníku byl zaznamenán časový skluz oproti plánům. Důvodem je značná nemocnost žáků a pedagogů v průběhu měsíce února. S vedením školy a vyučujícími byl tento nedostatek konzultován.

V letošním školním roce jsou personální podmínky výuky předmětu následující. V osmi třídách z deseti vyučují matematiku učitelé, kteří splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Ve zbývajících třídách je výuka zajištěna učiteli bez odborné způsobilosti pro tento předmět. Tento fakt je v rozporu s vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Vzhledem k počtu žáků a prostorovým možnostem školní budovy není pro matematiku vlastní odborná učebna, pro výuku jsou využívány jednotlivé kmenové třídy. Všechny navštívené učebny jsou prostorné, dostatečně vybavené školním nábytkem. S jednou výjimkou odpovídal nábytek velikostně vzrůstu přítomných žáků. Prostředí tříd je na rozdílné estetické úrovni, většinou je však účelné a pedagogicky podnětné. Používané učebnice tvoří ucelenou řadu (z vydavatelství Prometheus), žáci mají k dispozici také sbírky úloh a další příkladový materiál připravovaný vyučujícími. Didaktická technika nebyla při sledovaných hodinách použita, v kabinetě je zastoupena, ale v množství, které neodpovídá velikosti školy a významu předmětu. Další názorné pomůcky, modely těles a nástěnné tabule jsou v dostatečném množství a sortimentu. Pro podporu fixace učiva a jeho aplikaci využívají vyučující výukové programy v počítačové učebně.

Hospitace byly uskutečněny ve všech ročnících a u všech vyučujících. Struktura většiny navštívených hodin byla přehledná, výukové cíle byly jasně stanoveny a dodrženy. Pokyny vyučujících byly stručné, srozumitelné a respektovaly věkové zvláštnosti žáků. Jednotlivé hodiny se lišily v množství a způsobech použití metod a forem práce. Většinou byly metody práce střídány v kratších celcích a vhodně vzhledem k charakteru učiva. Opakování učiva mělo návaznost na předcházející hodiny, probíhalo frontálně, v některých hodinách bylo zařazeno

ústní zkoušení, v dalších krátké prověrky. Samostatné práci byl věnován dostatečný prostor jen v několika hodinách. Nové učivo bylo předkládáno nápaditým způsobem a za aktivní spoluúčasti žáků jen ve třech sledovaných hodinách. Ve všech hodinách bylo učivo interpretováno věcně správně na dobré odborné úrovni. Vyučovací čas byl většinou využit efektivně, menší pozornost byla věnována psychohygienickým požadavkům a potřebné relaxaci.

Motivační úvod byl pozorován ve všech hodinách, ale v různé kvalitě. V naprosté většině hodin byla práce žáků průběžně hodnocena učitelem pozitivním způsobem. Hodnocení práce žáků a shrnutí učiva v závěru hodin bylo zařazeno ve většině hodin.

Vzájemná komunikace byla na požadované úrovni, žáci dodržovali domluvená pravidla. Většina vyučujících dbala na rozvíjení slovního projevu žáků a přesnost formulací. Grafický projev žáků je velmi pěkný, vyučující jsou žákům při vlastní práci na tabuli příkladem. Atmosféra všech hodin byla pracovní, žáci byli aktivní a ukázněni.

Plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace byly hodnoceny jako velmi dobré.

Kvalita výuky matematiky je velmi dobrá.

Společenskovední předměty

V rámci společenskovedních předmětů byl sledován průběh vzdělávání v hodinách dějepisu a občanské výchovy na druhém stupni základní školy. Hospitované předměty vyučují tři učitelé s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Přístup učitelů, jejich zkušenosti a znalosti vytvářely předpoklady pro kvalitní průběh hospitovaných hodin.

Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Vyučující mají zpracované tematické plány, které integrují časově i tematicky obsah hospitovaných předmětů. Na základě jejich námtkové kontroly lze konstatovat, že nedochází k obsahové duplicitě. Záznamy v třídních knihách a tematické plány svědčí o kontinuitě výuky mezi jednotlivými ročníky. Mírné zpoždění se projevilo v předmětu dějepis v důsledku chřipkových prázdnin a delší nemoci vyučující.

Materiálně technické zázemí pro výuku hospitovaných předmětů je starší. Učitelé dějepisu používají nástěnné mapy, různé odborné publikace, časopisy, učebnice a atlasy. Vyučující občanské výchovy si zajišťuje řadu materiálů svépomocí, využívá školní učebnice, časopisy a další materiály, které jsou dle potřeby rozmnoženy kopírováním i pro žáky.

Struktura sledovaných hodin odpovídala výukovým cílům a úrovni složení třídy. Úvodem hodin zpravidla proběhlo seznámení s jejich cílem a obsahem, následovalo individuální, případně frontální opakování.

Otázky při zkoušení a opakování byly zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva. K hodnocení bylo přístupováno způsobem respektujícím individuální dispozice žáků. V jedné hodině bylo zaznamenáno krátké písemné opakování a následně provedená kontrola odpovědí. Výklad nové látky byl jasný a odpovídající úrovni žáků.

Vstupní motivační metody užívali všichni vyučující. U žáků byl navozován uvědomělý vztah k učení, žáci si aktivně osvojovali získané vědomosti. Zásady soustavnosti a trvalosti byly dodržovány.

Klasicky postavené výkladové hodiny byly logicky strukturované, metody a formy práce byly přizpůsobeny jak typu hodiny a jejím cílům, tak i věku žáků a jejich schopnostem. Při výkladu byla využívána většinou dialogická metoda, která dávala žákům prostor k pochopení

historických vztahů a souvislostí, s možností vyjádření vlastního názoru. Výuka měla činnostní charakter a pro žáky byla zajímavá.

U výkladových hodin občanské výchovy byla dodržována klasická stavba. V úvodu hodin bylo provedeno ústní zkoušení, při následném frontálním opakování a řešení skupinových úloh bylo učivo dáno do souvislosti s minulými poznatky. Vyučující zadávala problémové otázky a pomáhala s jejich řešením. Cílem vyučovacích hodin v nižších ročnících bylo usnadnit žákům orientaci ve vybraných okruzích otázek. Toho bylo dosahováno volbou zábavnějších a různorodých učebních činností, kterými učitelka udržovala aktivní zájem žáků po celou vyučovací jednotku. Ve vyšším ročníku kladla vyučující důraz na schopnost žáků reagovat na aktuální dění a vyzývala je k samostatnému uvažování.

Motivačními prvky byly: vstupní motivace, aktualizace, přirozené navozování mezipředmětových vztahů, samotný zajímavě vedený výklad spojený s aktivizací většiny žáků, názornost výuky a vhodně formulované problémové otázky. Pozorována byla samostatnost žáků při práci, jejich aktivní a pozitivní přístup k výuce.

Nedostatkem některých hodin dějepisu byla absence ústního zkoušení. Preferováno bylo především frontální opakování bez hodnocení odpovědí. V závěru výuky hodin dějepisu zpravidla scházelo shrnutí učiva. Pro zefektivnění práce ztelně chybělo využívání zpětného projektoru ve všech sledovaných hodinách.

Při výuce bylo ve většině hospitovaných hodin sledováno pozitivně orientované, uvolněné a tvořivé pracovní nasazení. Vztahy mezi učiteli a žáky byly do značné míry založeny na přirozené autoritě a dobré spolupráci.

Ve vzájemné komunikaci byli žáci vedeni ke kultivovanému způsobu vyjadřování. V průběhu hospitací nebylo zaznamenáno nevhodné chování žáků či náznaky negativních jevů. Vyučující dbali na správné vyjadřování a rozvoj komunikativních dovedností. Verbální i neverbální projev učitelů měl požadovanou úroveň.

Na základě uvedených skutečností jsou hodnoceny oblast plánování, příprava výuky a materiální podmínky jako velmi dobré. Vynikající jsou podmínky personální. Psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, komunikace a interakce jsou průměrné.

Ve výuce předmětu občanská výchova jsou oblasti plánování, příprava výuky a personální podmínky vynikající, materiální podmínky velmi dobré. Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré, organizace, formy a metody výuky vynikající. Oblast motivace, hodnocení, komunikace a interakce je hodnocena jako vynikající.

Úroveň výuky společenských věd je velmi dobrá.

Přírodovědné předměty

Byly sledovány hodiny chemie, přírodopisu a fyziky, celkem u pěti učitelů. Časová dotace ve všech hospitovaných předmětech odpovídala učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Obsahová duplicita nebyla zjištěna, kontinuita výuky je zajištěna. Kromě standardního vyučování přírodovědným předmětům nabízí škola nepovinný předmět biologická praktika pro žáky IX. ročníku. Všichni učitelé mají vypracované tematické plány, jejichž úroveň je velmi rozdílná - od funkčních a pečlivě zpracovaných plánů obsahujících časové rozvržení učiva, po zcela formální plány představující pouze seznam hlavních tematických celků. Stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání. Z průběhu některých vyučovacích hodin vyplynulo, že vyučující jsou seznámeni s problémy žáků se specifickými poruchami učení a respektují je.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů přírodovědných předmětů je v souladu s právními předpisy, což se na kvalitě výuky projevuje příznivě.

Škola má k dispozici standardně zařízenou odbornou učebnu fyziky a velmi jednoduše vybavené odborné učebny pro výuku chemie a přírodopisu. Všechny odborné učebny pro výuku přírodovědných předmětů jsou zároveň využívány jako kmenové třídy. Výukové prostory ve všech případech vyhovují psychohygienickým požadavkům. Vybavení kabinetů je standardní, pomůcky jsou většinou starší a jsou jen v malé míře doplňovány o nové a moderní. Možnost pracovat s doplňkovými studijními materiály žáci nemají. Učitelé mají k dispozici dostatek didaktické techniky, ta však není součástí odborných učeben a je nutno ji přenášet. Ve sledovaných hodinách přírodovědných předmětů nebyla didaktická technika vyučujícími využita ani v jediném případě.

Struktura hodin byla odpovídající, obsah učiva a množství informací byly přiměřené věku žáků. Organizační pokyny učitelů byly jasné a srozumitelné. Většina sledovaných hodin měla tradiční stavbu a po stránce použití vyučovacích metod byla poměrně jednotvárná. Učitelé upřednostňovali tradiční vyučovací metody, dominantní byl rozhovor se žáky, v menší míře byla využita samostatná práce. Výjimkou byla jedna ze sledovaných hodin chemie, kterou učitelka postavila na samostatné skupinové praktické činnosti žáků a společném vyvození závěrů. Skupinová práce byla zařazena rovněž do hodiny přírodopisu v devátém ročníku. V části hodin bylo použito malé množství názorných pomůcek. Práce s učebnicemi byla kvalitní. Učitelé ve většině hodin poskytli žákům dostatek možností k vyjádření vlastního názoru a k diskusi. Vedli žáky ke schopnosti učivo aplikovat v praxi.

Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům, vyučovací čas byl efektivně využit. Učivo bylo ve všech případech interpretováno odborně správně a bylo v souladu se současným stavem poznání.

Laboratorní práce z chemie a přírodopisu jsou vykonávány, formy jejich zápisu jsou rozdílné. Počet vykonaných laboratorních prací z fyziky nedosahuje hodnot doporučených osnovami. Úroveň písemných projevů žáků je standardní.

V malé míře byla učiteli využívána vstupní motivace, větší část učitelů zařazovala motivaci průběžnou. Učivo bylo téměř ve všech hodinách aktualizováno a vyučující kvalitně využívali mezipředmětové vztahy.

Dostatek času věnovali učitelé opakování a procvičování učiva, při výkladu vycházeli ze znalostí a dovedností žáků. Zkoušení bylo dobře promyšlené, hodnocení výkonu žáků objektivní a spravedlivé. Opakování mělo návaznost na probírané učivo. Při řešení úkolů byla žákům poskytována přiměřená pomoc. Ve všech hodinách byli žáci vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti. Závěrečné hodnocení hodiny a práce žáků bylo prováděno jen výjimečně menší částí vyučujících.

Žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání, komunikace s učiteli byla založena na vzájemné důvěře. Ve většině sledovaných hodin vyučující připouštěli různost názorů a názory žáků vhodně korigovali. Učitelé se snažili o rozvíjení komunikativních schopností žáků. Neverbální i verbální komunikace většiny učitelů byla nadprůměrná. Projevy nežádoucího chování byly pozorovány výjimečně, naprostá většina žáků projevovala pozitivní vztah k výuce i učitelům.

Personální podmínky výuky jsou vynikající. Plánování a příprava výuky, psychohygienické podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré, materiální podmínky výuky jsou hodnoceny jako průměrné.

Úroveň výuky přírodovědných předmětů je velmi dobrá.

Výtvarná výchova

Počet hodin výtvarné výchovy v učebním plánu školy odpovídá požadavkům vzdělávacího programu Základní škola. Dvě hodiny týdně jsou zařazeny v šestém a sedmém ročníku, jedna hodina týdně v osmém a devátém ročníku. Tematické plány jsou zpracovány pečlivě, jednotlivá témata jsou rozvržena s ohledem na jejich vhodnost pro roční období. Po obsahové stránce jsou v souladu s učebními osnovami jmenovaného vzdělávacího programu. Obsahují témata z dějin umění, nauku o barvách a technikách. Kontinuita výuky v jednotlivých ročnících je pečlivým plánováním zajištěna.

Personální podmínky jsou velmi příznivé, vyučující výtvarné výchovy splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku tohoto předmětu.

Odborná učebna je prostorná, vybavená vhodnými lavicemi, je zároveň kmenovou třídou devátého ročníku. Ve třídě jsou prostory pro uložení dokončených prací, prosklené skříně pro trojrozměrné práce žáků a vestavěná skřín s materiálem. Na nástěnce jsou pro žáky připravovány aktuální informace o tématu, potřebách pro další hodinu a celkový seznam potřebných pomůcek pro každý ročník. V kabinetě sousedícím s učebnou jsou soustředěné pomůcky a výtvarný materiál v dostatečném množství. Pro výuku dějin umění v sedmém až devátém ročníku je k dispozici literatura pro vyučující i žáky. Výsledky práce žáků jsou prezentovány v této odborné učebně, na chodbách a jsou součástí výzdoby celého interiéru školy. Ten celkově působí vkusně a esteticky, svědčí o zodpovědném přístupu a vztahu učitelky k předmětu. Ve všech sledovaných hodinách byly dodrženy zásady psychohygieny.

Hospitace byly uskutečněny ve všech ročnících druhého stupně. Společným znakem všech navštívených hodin byla velmi dobrá připravenost po obsahové, materiální a formální stránce, vysoká odbornost výuky a profesní zaujetí učitelky. Ve všech hodinách zařadila vyučující úvodní motivační besedu, na kterou navazovalo seznámení s námětem, technikou a postupem práce. Žáci pracovali s různými výtvarnými materiály, z výtvarných technik byly použity malba, kresba a papírová koláž. Technické připomínky a korekce ze strany vyučující byly citlivé, žákům byl ponechán dostatečný prostor pro uplatnění individuálních tvůrčích schopností. V získávání dovedností byl patrný systém a promyšlenost.

Vzájemná komunikace byla otevřená. Výsledky práce byly v závěru hodin pozitivním způsobem hodnoceny samotnými žáky a v konečné fázi vyučující. Při hodnocení byli zohledněni žáci s vývojovou poruchou (dysgrafií). Atmosféra všech hodin byla klidná a tvůrčí, jejich průběh naplnil představu o úloze předmětu s výchovným zaměřením.

Plánování a příprava výuky, personální a materiální podmínky výuky, kvalita motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako vynikající. Psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky jsou velmi dobré.

Úroveň výuky výtvarné výchovy je vynikající.

Praktické činnosti

Předmět praktické činnosti je ve škole realizován v souladu se vzdělávacím programem a má odpovídající hodinovou dotaci.

1. Hospitace proběhla u jednoho učitele na prvním stupni a u tří vyučujících na druhém stupni. Dva učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, dvě vyučující nemají odbornou způsobilost. Tím dochází k porušení vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Na vlastní výuku to mělo částečný vliv.

Třídy na druhém stupni jsou pro uvedený předmět rozděleny na skupiny chlapců a dívek. Každá skupina absolvuje jedenkrát za čtrnáct dní dvouhodinový blok.

Tematické plány vyučujících jsou vhodně sestaveny a zařazené činnosti jsou zvoleny podle podmínek a možností školy. Z předloženého materiálu je zřejmá kontinuita mezi jednotlivými ročníky, obsahová duplicita nebyla zjištěna. Na základě zápisů o probíraném učivu v třídních knihách a rozhovoru s vyučujícími o tematických plánech a jejich přípravě na výuku bylo zjištěno, že jednotlivé okruhy učiva jsou probírány v souladu s osnovami. Stanovené cíle jsou odpovídající a zajišťují spojení teorie s praxí. Vyučující respektují schopnosti a dovednosti žáků.

Výuka žáků prvního stupně byla zabezpečována ve třídě. Žáci měli zadaný úkol, zhotovení maškarního kloboučku. Vyučující jim řádně vysvětlil postup a žáci pod jeho stálým dohledem vytvářeli jednotlivé části výrobku. Pro zpestření jim byla za využití radiomagnetofonu vysílána oblíbená pohádka. Žáci polepovali připravené tvarované části čtvrtěk dle své fantazie látkou. Využívali různé druhy textilií, stužek a nůžek. V průběhu výuky byli vyučujícím vyzváni k pohybu mezi lavicemi k protažení těla. Vyučující sledoval a usměrňoval práci všech žáků a v závěru hodiny jim vysvětlil, jak bude v dalších hodinách probíhat dokončení zadaného úkolu.

Úvod výuky na druhém stupni patřil ve všech skupinách seznámení s cílem a obsahem výuky a pracovních činností. Formy práce byly přizpůsobeny věku žáků, jejich individuálním a motorickým schopnostem. Žáci všech hospitovaných tříd a skupin dostávali jasné a srozumitelné pokyny k plnění zadaných úkolů.

Výuka chlapců probíhala v truhlářské dílně. Žáci si po seznámení s cílem výuky oblékli pracovní zástěry a prováděli práce na dokončování výrobku - dřevěné krabičky. Při předávání rozpracovaných dílů vyučující vysvětlil a připomenul pracovní postup uvedený na tabuli. Pro každého žáka bylo připraveno základní nářadí a výkresová dokumentace. Byli vedeni ke správným pracovním návykům a dodržování zásad bezpečnosti práce. V průběhu výuky se vyučující snažil individuálně pomoci jednotlivým žákům.

Výuka dívek probíhala v kuchyňce školy. Úvodem byly žákyně seznámeny s cílem výuky a po důkladném vysvětlení zpracovávaly zadané úkoly. V jedné skupině byla činnost realizována u rostlin umístěných na chodbě školy. Výukovým cílem druhé skupiny bylo dokončení rozpracovaného úkolu - knižní záložky. Pracovní prostor této skupiny byl však vzhledem k počtu žákyň nedostatečný. Průběh výuky byl standardní - zadání pracovních úkolů, individuální kontrola jednotlivých žákyň. V případě zjištěných nedostatků nebo nedodržení zadaného pracovního postupu byl znovu vysvětlen postup tak, aby se nedostatky neopakovaly. Na závěr hospitovaných hodin byl proveden podrobný rozbor činností všech žáků s upozorněním na nedostatky zjištěné v průběhu výuky. Dále byla podána informace o průběhu výuky v dalších hodinách.

Výuka probíhá v dobře vybavené školní truhlářské dílně a učebně (kuchyňce) zařízené pro vaření a šití. Prostředí v truhlářské dílně je vhodně esteticky upravené, doplněné o nástěnné obrazy pro zpracování dřeva (lepení, obrábění, hoblování, vrtání, měření a rýsování, technické kreslení). Vybavení kuchyňky je starší a estetické prostředí je zde méně podnětné. Nové pomůcky pro výuku praktických činností jsou pořizovány dle finančních možností školy.

Struktura hodin odpovídá věku žáků a výukovým cílům. Organizační pokyny vyučujících jsou srozumitelné. Při výuce byly rozvíjeny techniky podporující zapamatování učiva a zlepšení motorických schopností žáků. Organizace výuky umožňuje žákům pracovat individuálním tempem a vlastní průběh hospitovaných hodin dával prostor pro individuální nebo skupinové aktivity. Vyučovací čas byl efektivně využíván.

V oblasti motivace a hodnocení bylo při výuce využíváno mezipředmětových vztahů a příkladů

z praxe. Při zadávání individuálních úkolů byla respektována zásada přiměřenosti. Motivační charakter byl již obsažen v zadaných úkolech, v pozitivním hodnocení vyučujících a v povzbuzení žáků při pracovních činnostech. Dobré motivační schopnosti vyučujících se odrážejí v zájmu žáků a jejich přístupu k plnění zadaných úkolů. Žáci byli vedeni k sebekontrolě, sebehodnocení a odpovědnosti.

Na závěr výuky bylo prováděno hodnocení pracovních činností a výsledků při zhotovení zadaných úkolů. Hodnocení bylo objektivní s prováděnou analýzou chyb. Pro závěrečné hodnocení mají vyučující dostatek podkladů, které se týkají nejen žákovských prací, ale i jejich přístupu k výuce a udržovaného pořádku na pracovišti.

Pravidla pro interakci a komunikaci jsou předem známá, žáci je respektují a akceptují. Verbální a neverbální komunikace je celkově na standardní úrovni. Nežádoucí projevy žáků nebyly pozorovány a žáci projevovali ve všech ročnících pozitivní vztah k výuce.

Komunikace vyučujících byla přátelská, nenásilná a podnětná, založená na vzájemné důvěře. Diskuse, která proběhla nad jednotlivými pracemi či postupy při plnění zadaných úkolů, umožňovala žákům vyjádřit vlastní názor. Žákům byla dána možnost tvořivého přístupu k práci.

Plánování, příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, oblast motivace, hodnocení, komunikace a interakce jsou hodnoceny jako průměrné.

Úroveň výuky praktických činností je průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobou koncepci rozvoje školy zpracoval ředitel jako součást přihlášky do konkurzního řízení na místo ředitele Základní školy v Jaroměři, Na Ostrově, který se konal 29. května 2000. Pro vlastní práci v tomto školním roce vypracoval písemný dokument Roční plán práce. Ten obsahuje analýzu výsledků uplynulého školního roku a stanovuje úkoly pro současný školní rok a to ve všech oblastech činnosti školy. Tento plán je materiálem pracovním, v průběhu roku je korigován podle potřeby a vzniklé situace. Prioritou v oblasti výchovně vzdělávací je posílením hodinové dotace českého jazyka a matematiky v devátém ročníku zvýšit úroveň znalostí vycházejících žáků a umožnit jim tak bezproblémový přechod na střední školy. V organizačním uspořádání jsou prioritami pro tento školní rok obnovení činnosti rady rodičů, zlepšení informovanosti veřejnosti o aktivitách školy a zřízení webové stránky. V oblasti materiálně technické je to postupné obnovení školního nábytku, úpravy interiéru, sjednocení používaných učebnic, doplnění a postupná modernizace učebny výpočetní techniky.

Z ročního plánu vycházejí podrobnější měsíční plány práce, využívané i pro následnou kontrolu činnosti.

Účast pracovníků při tvorbě plánů je realizována většinou prostřednictvím metodických orgánů. V rámci jejich činnosti přicházejí učitelé s vlastní iniciativou a nápady. Jejich realizace

je zahrnuta do podkladů pro stanovení osobních příplatků a mimořádných odměn.

S koncepčními záměry je seznamována rodičovská veřejnost vždy na úvodní schůzce, v průběhu roku prostřednictvím rady rodičů. Podpora zřizovatele záleží na aktuálních finančních možnostech. Úsilí školy i zřizovatele se v minulém období soustředilo na odstranění škod po povodni.

Při sestavení učebního plánu vycházelo vedení školy z potřeb a zájmu žáků, přihlíženo bylo k výsledkům vzdělávání. Na základě analýzy těchto výsledků byla posílena celková dotace matematiky a českého jazyka.

Množství a struktura volitelných a nepovinných předmětů je vzhledem k podmínkám a velikosti školy na výborné úrovni. Pestrá je nabídka zájmových útvarů a mimoškolních aktivit se zaměřením na cizí jazyky, literárně dramatickou, estetickou a sportovní činnost.

V letošním školním roce je evidováno 88 integrovaných žáků s některou z vývojových poruch učení. Všichni vyučující jsou seznámeni s individuálními plány, žáci jsou při výuce a při hodnocení zohledňováni. Reeducaci se věnuje v odpoledních hodinách ve skupinkách po třech žácích pět dyslektických asistentek.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou na velmi dobré úrovni.

Organizování

Kompetence a úkoly pedagogických pracovníků vycházejí z Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení, které vydalo MŠMT pod čj. 16 969/96–42 dne 15. dubna 1996. Vedení školy má v písemné formě zpracovanou dokumentaci stanovující rozdělení pravomocí a odpovědnosti ředitele a jeho zástupkyně. Sestaveny jsou pracovní náplně zástupkyně ředitele školy, výchovného poradce a třídních učitelů, stanoveny jsou základní povinnosti vedoucího předmětové komise, školního zdravotníka, složení předmětových komisí a jednací řád rady rodičů.

V ředitelně a na nástěnkách prvního i druhého stupně jsou vyvěšeny dokumenty upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy. Jedná se o rozpis všech dozorů (na chodbách, v šatnách, ve školní jídelně), umístění tříd, dělení vyučování některých předmětů v sudých a lichých týdnech, rozvrh tělocvičny, pohotovost pedagogů ve škole i školní družině.

Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele školy se schází čtyřikrát ročně, z jednání jsou pořizovány písemné záznamy. Obsahem jednání je především pedagogická problematika, dále jsou řešeny otázky organizační a provozní. Dalšími poradními orgány ředitele školy jsou předmětové komise. Na druhém stupni jsou ustanoveny pro každý jednotlivý předmět, na prvním stupni je pouze jedna předmětová komise. Tato struktura metodických orgánů je nestandardní. Zápisy z jednání metodických orgánů nebyly předloženy.

Škola má ustanovenu radu žáků. Z každé třídy druhého stupně je v ní zastoupen jeden žák, jednání se účastní ředitel školy se svou zástupkyní. Rada se schází podle potřeby, jednání se uskutečňují v případě, že pět členů rady o setkání projeví zájem.

Vnitřní informační systém je zabezpečován pravidelnými poradami, které se konají minimálně jedenkrát měsíčně, operativními poradami, pomocí nástěnek, školním rozhlasem a osobním jednáním vedení školy se zaměstnanci. V kanceláři u hospodářky školy mají pedagogičtí pracovníci složky, ve kterých jim jsou předávány písemné informace. Informace rodičům žáků jsou sdělovány na třídních schůzkách, které se konají čtyřikrát ročně, v žákovských knížkách, notýscích a formou dopisů. Pro malý zájem ze strany rodičovské veřejnosti se letos neuskuteční den otevřených dveří. Škola vydává vlastní školní časopis, jeho

redakční radu tvoří čtrnáct žáků.

V rámci inspekční činnosti byla pracovníky ČŠI provedena namátková kontrola vedení povinné a další dokumentace školy. Při kontrole Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. února 1996, vydaného ŠÚ Náchod pod čj. 10-00-1996 bylo zjištěno, že tento dokument neobsahuje údaj stanovený v § 13b odst. 6 písm. a) zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů – název a sídlo školy nejsou uvedeny v souladu s § 2 odst. 3 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů.

Dále byly kontrolovány třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, rozvrh hodin, evidence žáků, kniha úrazů, personální dokumentace, protokoly a záznamy o provedených kontrolách. Předložená dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, je úplná, na drobné formální nedostatky bylo vedení školy upozorněno.

Organizace vyučování je v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

Vedení školy projevuje snahu o přijímání názorů ze strany zřizovatele. Škola přislíbila účast při pořádání oslav k významnému jubileu založení města (875 let).

Kvalita a funkčnost organizování jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k tomu, že ředitel školy je ve funkci teprve od počátku školního roku 2000/2001, vzájemné vazby se v této oblasti řídicí práce teprve vytvářejí. Ředitel školy se snaží otevřeně prosazovat obecně srozumitelná pravidla a vyžaduje jejich dodržování demokratickou cestou. Považuje za prioritní umožnit všem pracovníkům vyjádřit se k zásadním otázkám a vytvořit tak pozitivní klima a ovzduší vzájemné důvěry.

Operativní řízení je propojováno s plánováním i kontrolou jednotlivých oblastí práce školy, rámcová východiska a principy řídicí práce jsou vytvořeny. Pravidla a podmínky pro přiznání osobního příplatku jsou stanoveny. U pedagogických pracovníků se hodnotí kromě kvality plnění základních povinností (úroveň pedagogické práce a pracovní výsledky) i kreativita, aktivní přístup ke vzdělávání, celkový přístup k řešení problémů školy, mimotřídní činnosti, přístup k žákům a jednání s rodiči, dosahování dobrých výsledků v soutěžích a olympiádách, příprava žáků na vyšší typ školy, správcovství sbírek, kabinetů. Nepedagogickým pracovníkům se přiznává osobní příplatek za plnění většího rozsahu pracovních úkolů (např. inventarizace, úklid při malování školy nebo stavebních úpravách) a při dosahování výrazných pracovních výsledků.

Pro uplatňování tvůrčí iniciativy pracovníků se vedení školy snaží vytvářet příznivé podmínky. Ředitel vysoce hodnotí zejména práci těch učitelů, kteří připravují a organizují spolu s žáky různé akce a úspěšně reprezentují školu na veřejnosti (např. pěvecký sbor, výtvarné kroužky a výstavy prací pro rodiče, v muzeu, v městské knihovně, vystoupení žáků na různých akademiích). Z dalších činností vyzvedl přípravu žáků na přijímací zkoušky z matematiky a českého jazyka (neformální kroužky v V. a IX. ročnících), individuální práci učitelů se žáky - cizinci, přípravu sportovních aktivit (hokejový turnaj, zimní sportovní dny), organizaci různých soutěží a kulturních akcí (divadla, výstavy).

Od začátku školního roku pracují ve škole tři noví pedagogové, vedení školy u každého z nich uskutečnilo dvě hospitace s následným pohospitačním pohovorem. Zápisy z nich byly předloženy. Tato skutečnost je v souladu s Plánem hospitací a kontrol ze dne 1. 9. 2000. Uvádění jediné začínající učitelky je zajištěno. Učitelka bez odborné a pedagogické

způsobilosti pracující na prvním stupni v současné době dálkově studuje příslušný obor na Univerzitě Hradec Králové. S případnými metodickými problémy se obrací na vyučující v paralelní třídě, která je zkušenou učitelkou.

Vedení školy umožňuje vyučujícím účastnit se v rámci dalšího vzdělávání metodických kurzů a seminářů, které pořádá Centrum vzdělávání Náchod a Pedagogické centrum Hradec Králové. Přednost mají zejména ty akce, které přinášejí poznatky využitelné ve výuce i mimo ni, např. kurzy anglického a německého jazyka, problematika výuky českých dějin, cesty minulosti, kázeňsky nepřizpůsobiví žáci, nové učební pomůcky ve výuce fyziky, populární hudba v hudební výchově, specifické poruchy, vedení dokumentace vychovatelek školní družiny apod.

Pravidelné sebehodnocení školy je prováděno v závěru školního roku na pedagogické radě a je podkladem pro zpracování výroční zprávy.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost vedení školy vychází z dokumentu Plán hospitací a kontrol. Jedná se o společný materiál ředitele školy a jeho zástupkyně. Uvádí jednotlivé konkrétně stanovené úkoly pro jednotlivé měsíce. Každý měsíc je podrobně zpracován Plán hospitační činnosti s určením jednotlivých dnů a uvedením tříd, kde bude hospitace probíhat.

Vedení školy při kontrolní a hospitační činnosti úzce spolupracuje. Hospitace jsou oznamovány předem a den před hospitací dodává vyučující cíl vyučovací hodiny. Průběh výuky je hospitujícím zaznamenáván do připravených záznamových archů. Obsahem je uvedený cíl hospitace dle plánu hospitační činnosti a vlastní pozorování v průběhu vyučovací hodiny. V samostatné části hospitačního záznamu jsou uvedeny klady a rezervy. V závěrech jsou zaznamenány náměty, doporučení, opatření a případně zadané termínované úkoly. Po každé hospitované hodině je proveden pohospitační rozhovor s vyučujícím. Nedostatkem jsou chybějící podpisy hospitovaného a hospitujících. Hospitace jsou řádně zapsány v třídních knihách.

Kontrola nepedagogických pracovníků je zaměřena na plnění úkolů uvedených v popisu pracovní činnosti. Výsledky kontrol jsou ihned projednány se zodpovědným pracovníkem. Doklady o provedených kontrolách nebyly doloženy. Ve škole je zavedena Kniha závad, kde jsou zaznamenávány zjištěné nedostatky. Zodpovědný pracovník po odstranění uvedené závady ji v dokumentu označí svým podpisem.

Pedagogická dokumentace je kontrolována vedením školy třikrát do roka (září, leden a na konci školního roku). Třídní knihy jsou kontrolovány vždy poslední pátek v měsíci.

Výchovným poradenstvím je pověřena vyučující, která má zpracován Plán výchovného poradce na školní rok 2000/2001. Metodik prevence má zpracován Plán práce pro školní rok 2000/2001. Kontrolu činnosti obou pověřených pedagogických pracovníků provádí vedení školy.

Kontrola práce třídních učitelů je prováděna především na pedagogických radách.

Kontrola hospodaření je prováděna průběžně. Škola nemá právní subjektivitu a pracuje se dvěma rozpočty: Městského úřadu Jaroměř a referátu školství Okresního úřadu Náchod. Pravidelné čerpání rozpočtu a tím hospodaření s finančními prostředky je tak na základě fakturace průběžně kontrolováno dvěma subjekty. Ředitelem školy je prováděna kontrola prakticky každodenně.

Výsledky všech kontrol jsou projednávány na pracovních poradách. Důsledná analýza kontrol je prováděna v pedagogické radě školy. Případně zjištěné nedostatky jsou napravovány ve stanovených termínech.

Evaluace výsledků práce školy je zabezpečována. V měsíci květnu v souladu s plánem kontrol a hospitací je připravován vlastní test ke zjištění celkové úrovně žáků školy v jednotlivých předmětech. Do budoucna jsou plánována jednání o možnosti výměny testů s jinými školami stejného typu. V minulých letech bylo využíváno testů SCIO a KALIBRO.

I přes absenci písemných výstupů z některých prováděných kontrol lze konstatovat, že zavedený kontrolní systém je funkční. Patříčná pozornost je vedením školy věnována hospitační činnosti.

Úroveň kontrolních mechanismů je velmi dobrá.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Při orientační inspekci byly zadány dotazníky rodičům žákům prvního a druhého stupně. Z celkového počtu 105 předaných dotazníků jich bylo vráceno 89.

Vyjádření rodičů k jednotlivým bodům dotazníků byla převážně pozitivní. Největší spokojenost projevovali rodiče s informovaností o školních výsledcích dětí, nabídkou zájmových kroužků a činností a s tím, jak škola vytváří prostor pro rozvoj osobnosti všech dětí. Kladně hodnotili rovněž sociální vztahy mezi spolužáky, úroveň vzdělávání a výsledky učení.

V negativních připomínkách někteří rodiče uváděli svoji nespokojenost s péčí o žáky s poruchami učení a chování, s vybavením tříd, kabinetů a šaten. Ojedinelé výhrady měli k zastaralé počítačové učebně, sestavení rozvrhu hodin a přestávek, kvalitě zabezpečení oblasti výchovného poradenství a některým pedagogům školy.

Dotazníky byly vyhodnoceny komplexně a ředitel školy byl s jejich podrobnou analýzou seznámen.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. února 1996, vydané ŠÚ Náchod pod čj. 10-00-1996,
- Podkladová inspekční dokumentace základní školy a dotazník před inspekcí, ze dne 6. března 2001,
- Roční plán práce na školní rok 2000/2001,
- plán práce na březen 2001,
- tematické plány vyučujících pro školní rok 2000/2001,
- třídní knihy pro školní rok 2000/2001,
- třídní výkazy a katalogové listy,

- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000, ze dne 18. září 2000,
- Výroční zpráva o hospodaření školy, ze dne 18. září 2000,
- zápisy z jednání pedagogické rady, vedené od 28. srpna 1989,
- materiál s názvem Rozdělení pravomocí a odpovědnosti vedení školy, ze dne 28. srpna 1989,
- pracovní náplně pedagogických a správních zaměstnanců,
- materiál s názvem Režim Základní školy Jaroměř, Na Ostrově, nedatováno,
- Školní řád Základní školy Na Ostrově, ze dne 31. srpna 2000,
- evidence žáků,
- Kniha úrazů, vedená od 4. února 2000,
- seznam integrovaných žáků a plán reedukací pro školní rok 2000/2001,
- rozvrh hodin a přestávek pro školní rok 2000/2001,
- hospitační záznamy ředitele školy o provedených hospitacích ve školním roce 2000/2001 u nových vyučujících,
- vzorek slohových prací a kontrolních diktátů žáků psaných ve školním roce 2000/2001,
- vzorek žákovských knížek vedených ve školním roce 2000/2001,
- vzorek sešitů sledovaných předmětů vedených ve školním roce 2000/2001,
- vzorek záznamů z laboratorních prací, vykonaných v přírodovědných předmětech ve školním roce 2000/2001,
- Kritéria pro přiznání osobního příplatku, ze dne 1. února 2001,
- Plán hospitací a kontrol Základní školy Na Ostrově, ze dne 1. září 2000,
- přehled vzdělávacích akcí ve školním roce 2000/2001,
- Plán kontrolní a hospitační činnosti ZŠ Jaroměř, Na Ostrově pro školní rok 2000/2001, ze dne 1. září 2000,
- Plán hospitační činnosti - prosinec 2000, ze dne 26. listopadu 2000,
- Plán výchovného poradce ZŠ Jaroměř, Na Ostrově na školní rok 2000/2001, ze dne 28. srpna 2000,
- Plán práce školního metodika ZŠ Jaroměř, Na Ostrově pro školní rok 2000/2001, ze dne 28. srpna 2000,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků.
-

ZÁVĚR

Pozitiva:

- estetická a podnětná úprava interiéru školní budovy,
- zodpovědná příprava výuky na prvním stupni,
- postupné vytváření funkčního systému v řízení školy,
- vstřícné vztahy na pracovišti,
- pozitivní atmosféra ve sledovaných hodinách na prvním i druhém stupni školy,

- individuální přístup vyučujících v předmětu praktické činnosti,
- vybavení truhlářské dílny pro práci v předmětu praktické činnosti.

Negativa:

- chybějící samostatná vystoupení žáků v hodinách českého jazyka (mluvní cvičení),
- opakuující se obecné zápisy témat odučených hodin českého jazyka v třídních knihách,
- rozdílná a často formální úroveň zpracování tematických plánů,
- velmi častá absence didaktické techniky v hospitovaných hodinách,
- dílčí nesplnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti.
-

Doporučení:

- vyhradit dostatečný prostor pro pěstování mluveného projevu žáků v hodinách českého jazyka a rozvíjet komunikativní schopnosti žáků nejen při slohových hodinách, ale i při hodinách literárních a jazykových,
- používat didaktickou techniku pro zefektivnění učebního procesu,
- témata jednotlivých hodin českého jazyka zapisovat do třídních knih konkrétně,
- zabezpečit dostatečný pracovní prostor při výuce praktických činností dívek tříd VII.A a B,
- pořizovat písemné zápisy z jednání předmětových komisí,
- pořizovat písemné záznamy z kontrolní činnosti,
- ve spolupráci s referátem školství Okresního úřadu Náchod uvést do souladu s příslušnými právními předpisy Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Základní škola Jaroměř, Na Ostrově 4, poskytuje základní vzdělání.

Od poslední kontroly České školní inspekce v roce 1998 nedošlo ke zlepšení prostorových podmínek školy. Odborné učebny jsou nadále využívány jako kmenové třídy. Škola se ve spolupráci se zřizovatelem zaměřila na odstranění značných škod po povodni a tento úkol se podařilo rychle a kvalitně splnit. Nedostatky v sestavení rozvrhu byly odstraněny.

V efektivním využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu nebyly v kontrolovaných oblastech zjištěny závady.

Celkově je úroveň školy posouzena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Antonín Kačírek	Ant. Kačírek, v. r.
Členové týmu	PaedDr. Markéta Stuchlíková	Stuchlíková, v. r.
	Mgr. Pavel Bachtík	Pavel Bachtík, v. r.
	Mgr. Pavel Baštář	Baštář, v. r.
	Mgr. Jaroslav Kadlec	Kadlec, v. r.

V Rychnově nad Kněžnou dne 23. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. května 2001

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Miloš Tomek	Miloš Tomek, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad, referát školství	11. 5. 2001	096 129/01-5123
Zřizovatel:	11. 5. 2001	096 128/01-5123

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.